

rum; flenda in rebus humanis advertite. Poterat ridere prius puer qui nascitur: quare a fletu incipit vivere? Ridere nondum novit, quare plorare jam novit? quia coepit ire in istam vitam. Sed si de illis captivis est, hic flet et gemit: sed veniet gaudium.

XI. Sequitur enim: « Qui seminant in lacrymis, in gau- » dio metent¹. » In ista vita, quæ plena est lacrymis, se- minemus. Quid seminabimus? Opera bona. Opera misericordiæ semina nostra sunt: de quibus seminibus ait Apostolus: « Bonum autem facientes non deficiamus; » tempore enim proprio metemus infatigabiles. Itaque » dum tempus habemus operemur bonum ad omnes, » maxime autem ad domesticos fidei². » Loquens itaque de ipsis eleemosynis quid ait? « Hoc autem dico: Qui » parce seminat, parce et metet³. » Ergo qui multum se- minat, multum metet: « Qui parce seminat, parce et me- » tet: » et qui nihil seminat, nihil metet. Quare deside- ratis latos fundos, ubi multa semina seminetis? Latior vobis non est ubi seminetis, quam Christus, qui se voluit seminari. Terra vestra Ecclesia est; seminate quantum potestis. Sed parum habes unde facias. Habes voluntatem? Quomodo nihil esset quod habes, si non adesset bona voluntas: sic et quia non habes, noli esse tristis, si est tibi bona voluntas. Quid enim seminas? Misericordiam. Et quid metes? Pacem. Numquid autem dixerunt Angeli: Pax in terra divitibus hominibus; sed, « Pax in » terra hominibus bonæ voluntatis⁴. » In Zacchæo magna voluntas, in Zacchæo charitas magna. Suscepit Dominum hospitio, gaudens suscepit, et dimidium patrimonii sui pauperibus promisit se daturum, et si cui aliquid abstulerat, quadruplum redditurum⁵: ut intelligas propterea

¹ Psal. cxxv, 5. — ² Galat. vi, 8-10. — ³ 2 Cor. ix, 6. — ⁴ Luc. ii, 14.

— ⁵ Id. xix, 6-8.

sibi eum tenuisse dimidium, non ut haberet quod possideret, sed ut haberet unde debita redderet. Magna voluntas, multum dedit, multum seminavit. Ergo vidua illa, quæ duo minuta misit, parum seminavit? Imo tantum, quantum Zacchæus. Minores enim facultates ferebat, sed parem voluntatem habebat¹. Misit duo minuta de tanta voluntate, de quanta Zacchæus dimidium patrimonii sui. Si attendas quid dederunt, diversa invenies: si attendas unde dederunt, paria invenies: quidquid habuit dedit illa, et quod habuit dedit ille.

XII. Fac aliquem non habere vel duos nummos: est aliiquid vilius quod seminemus, ut metamus illam messem? Est: « Calicem aquæ frigidæ qui dederit discipulo, non perdet mercedem suam². » Calix aquæ frigidæ non duobus nummis, sed gratis constat: tamen aliquando sic gratis constat, ut habeat illum alius, et alius non habeat: si ergo ille qui illum habet, dederit illi qui non habet; tantum dedit, si de plena charitate dedit quod dedit, tantum dedit, quantum illa in duobus minutis, quantum Zacchæus in dimidio rerum suarum. Non enim sine causa addidit, « Frigidæ, » ut pauperem ostenderet. Ideo dixit: « Ca- » licem aquæ frigidæ, » ne quis vel inde causaretur, quod lignum non habuerit unde calefaceret aquam. « Calicem » aquæ frigidæ qui dederit uni ex minimis, non perdet » mercedem suam. » Quid si nec hoc habeat? Securus sit, etsi nec hoc habet, « Pax in terra hominibus bona vo- » luntatis: » tantum illud timeat, ne habeat et non faciat. Si enim habet et non facit, intus gelavit: nondum soluta sunt peccata ejus sicut torrens in austro, quia vo- luntas frigida est. Quid valent tanta bona, quæ posside- mus? Accedit voluntas fervens, jam soluta calore austri; etsi nihil habeat, totum illi computatur. Quanta sibi

¹ Luc. xxi, 1-4. — ² Matth. x, 42, et Marc. ix, 40.

præstant mendici? Intendat Charitas vestra quomodo fiat eleemosyna. Certe mendici sunt in quos facis eleemosynam, mendici egent. Attenditis forte fratres vestros, si aliquo egent; tribuitis, si est in vobis Christus, etiam exteris. Sed si illi sunt mendici, qui professionem habent petendi, in ærumna et ipsi habent quod præstent sibi invicem. Non illos deseruit Deus, unde probentur, quia faciunt eleemosynas. Iste non potest ambulare; qui potest ambulare, pedes suos accommodat claudio: qui videt, oculos suos accommodat cæco: et qui juvenis est et sanus, vires suas accommodat vel seni vel ægrotto, portat illum: ille indiget, ille dives est.

XIII. Aliquando et dives invenitur pauper, et a paupere præstatur illi aliquid. Venit nescio quis ad flumen, tanto delicatior quanto ditione; transire non potest: si nudatis membris transiret, frigesceret, ægrotaret, moreretur: accedit pauper exercitacione corpore; trajicit divitem, eleemosynam facit in divitem. Ergo nolite eos tantum putare pauperes, qui non habent pecuniam. In quo quisque pauper est, ibi illum vide; quia forte tu in eo dives es, in quo ille pauper est, et habes unde accommodes. Forte membra tua accommodas, et plus est quam si pecuniam accommodares. Consilio indiget, tu plenus es consilio; in consilio ille pauper, tu dives es. Ecce nec laboras, nec aliquid perdis; das consilium, et præstitisti eleemosynam. Modo, fratres mei, cum loquimur, quasi pauperes ad nos estis; et quia nobis Deus dignatus est dare, damus inde vobis; et omnes ab illo accipimus, qui solus est dives. Sic se ergo tenet corpus Christi, membra socia sic compinguntur et adunantur in charitate et in vinculo pacis, cum quisque id quod habet, præstat ei qui non habet: in eo quod habet, dives est; in eo quod ille non habet, pauper est. Sic vos diligit, sic vos amate. Nolite ad vos solos

attendere, sed attendite indigentes circa vos. Sed quia cum laboribus et ærumnis fiunt ista in ista vita, nolite deficere. In lacrymis seminatis, in gaudio metetis. Quid enim, fratres mei? Ipse agricola quando procedit cum aratro, et portat semen, nonne aliquando frigidus est ventus, et imber deterret? Attendit cœlum, videt triste, tremit frigore, et tamen procedit, et seminat. Timet enim ne cum tristem diem attendit et expectat diem lœtum, tempus transeat, et non inveniat quod metat. Nolite differre, fratres mei; seminate in hyeme, seminate bona opera et cum ploratis; quia, « Qui seminant in lacrymis, » in gaudio metent. » Mittunt semina sua, bonam voluntatem et bona opera.

XIV. « Euntes ibant, et flebant, mittentes semina sua¹. » Quare flebant? Quia inter miseros erant, et miseri erant. Melius est, fratres mei, ut nullus sit miser, quam ut tu facias misericordiam. Qui enim ut faciat misericordiam optat esse miseros, crudelis habet misericordiam: quomodo si medicus, ut exerceret artem suam, optaret esse multos ægrotos, crudelis medicina esset. Melius est ut omnes sani sint, quam ut exerceatur ars medici. Melius est ergo ut omnes beati regnent in illa patria, quam ut sint quibus impendatur misericordia. Tamen quandiu sunt quibus impendatur, non deficiamus in ista ærumna mittere semina. Etsi cum fletu seminamus, tamen cum gaudio metemus. In illa enim resurrectione mortuorum recipiet quisque manipulos suos, id est, fructum seminis, coronam gaudiorum et exultationis. Tunc erit triumphus lœtantium et ipsi morti insultantium, in qua gemebatur. Tunc dicent morti: « Ubi est, mors, contentio tua? Ubi est mors, aculeus tuus²? » Sed quare jam gaudent? Quia « Portant manipulos suos. » Quia, « Euntes ibant, et fle-

¹ Psal. cxxv, 6. — ² 1 Cor. xv, 55.